

drugo; kad drugo ne postoji, ne postoji ni prvo; beznačajna je, dakle, primjedba i uzaludan je bio Aristotelov trud [339] da je izloži.

Smiješno je pak ono za što ga u 1. knjizi *Fizike*, u 9. poglavlju kudi: τὴν γὰρ ἐτέραν παρεῖδεν – τὴν στέρησιν¹⁰, »drugo je, naime, mimoišao, tj. lišenost.« Na koji je način počelo bića ono što je, po njegovom shvaćanju na istom mjestu, po sebi ne-biće. Što drugo znači čovjeku zdrave pameti ne-biće po sebi do ono što nazivamo *ništa*. A da nešto nastane iz ničega protuslovi i prirodi stvari i svim starim filozofima i njegovom vlastitom učenju. 5 10

No doista ni to tako sjajno otkriće nije Aristotelovo nego Hipokratovo, iz čije je knjige *O umijeću* on sam prepisao, kako smo pokazali u prethodnom svesku.

Nije manje uvrnuto ni ono pobijanje Platona koje se nalazi u 2. knjizi *O nastajanju*, u 1. poglavlju: »Kao što je pisano u *Timeju*, nije ništa određeno: nije, naime, jasno rekao odvajati se *pandeches*, ono koje sve prima, od elemenata; ne služi se nijednim, premda je prije rekao da je subjekt tako zvanim elementima, kao što je zlato zlatnim proizvodima; jer to ipak nije ispravno rečeno kad je na taj način rečeno, nego to vrijedi u stvarima, kojima pripada mijenjanje, a u stvarima, kojima pripada nastajanje i propadanje, nemoguće je imenovati ono iz čega su nastale; pa ipak kaže da je sasvim istinito reći da je svako pojedino zlato, ali elemente, budući da su tijela, razlaže sve do površinā, a nemoguće je da prva materija bude površina.« 15 20 25

¹⁰ To nije jedinstveni citat, nego citat i tumačenje. Usp. Usp. ARIST. Ph. 192a.12